

# Obsah

|     |                                                                          |     |
|-----|--------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1   | Úvod .....                                                               | 7   |
| 2   | Etika a terminologie oprav novodobých knihovních fondů .....             | 11  |
| 3   | Typologie fondů 19. a 20. století .....                                  | 15  |
| 4   | Materiálové složení fondů 19. a 20. století .....                        | 25  |
| 4.1 | Papír a jeho chemické složení .....                                      | 25  |
| 4.2 | Druhy papíru používané v knižní vazbě .....                              | 32  |
| 4.3 | Vazební usně a pergameny .....                                           | 41  |
| 4.4 | Vlákna a textilie pro knižní obaly .....                                 | 47  |
| 4.5 | Textilní potahy .....                                                    | 91  |
| 4.6 | Zátěry a lepidla .....                                                   | 98  |
| 4.7 | Plasty .....                                                             | 111 |
| 4.8 | Povrchová úprava desek .....                                             | 121 |
| 5   | Nejčastější poškození novodobého knihovního fondu .....                  | 126 |
| 5.1 | Chemické poškození papíru .....                                          | 126 |
| 5.2 | Chemické poškození vazebních usní .....                                  | 139 |
| 5.3 | Chemické poškození plastů .....                                          | 141 |
| 5.4 | Fyzikálně-mechanické poškození .....                                     | 146 |
| 5.5 | Biologické poškození .....                                               | 151 |
| 6   | Technologie oprav a restaurování novodobých fondů .....                  | 163 |
| 6.1 | Metody výběru svazků pro průzkum .....                                   | 164 |
| 6.2 | Průzkum fyzického stavu novodobých knihovních fondů .....                | 166 |
| 6.3 | Průzkum stavu papíru knihovních fondů<br>měřícím systémem SurveNIR ..... | 168 |

|              |                                                                                                |     |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.4          | Stanovení materiálového složení, vlastností<br>a míry degradace .....                          | 169 |
| 6.5          | Dezinfekce a dezinsekce knihovních fondů .....                                                 | 172 |
| 6.6          | Fixace barevné vrstvy .....                                                                    | 180 |
| 6.7          | Čištění .....                                                                                  | 185 |
| 6.8          | Opravy funkčních prvků vazby .....                                                             | 197 |
| 6.9          | Opravy textilních potahů a prasklé hřbetní drážky .....                                        | 201 |
| 6.10         | Doplňování ztrát záplatami .....                                                               | 206 |
| 6.11         | Opravy plastových potahů a prvků .....                                                         | 221 |
| 6.12         | Materiál MILIFE, jeho vlastnosti a využití<br>v restaurování novodobých knihovních fondů ..... | 223 |
| 6.13         | Opravy papíru .....                                                                            | 231 |
| 7            | Obecné zásady ukládání a manipulace .....                                                      | 242 |
| 7.1          | Klimatické podmínky pro dlouhodobé uchování knih .....                                         | 243 |
| 7.2          | Péče o knihovní fondy .....                                                                    | 252 |
| 8            | Závěr .....                                                                                    | 266 |
| Příloha č. 1 | Průzkum stavu papíru knihovních fondů<br>měřícím systémem SurveNIR .....                       | 269 |
| Příloha č. 2 | Stanovení povrchového pH papíru .....                                                          | 274 |